

[C. C. Heilesen.]

med berusende Drikkevarer — som *Drik*, gennemført“ — som man udtrykker det i Beslutningen — „ved en i dette Øjemed foranstaltet Folkeafstemning, der bringes tilveje ved forstandig og omsigtsfuld Samstemmen med alle gode, *ikke*-afholdne Kræfter i vort Folk“.

Efter dette og for øvrigt mange andre lignende Vidnesbyrd — allerede i Rigsdagssamlingen 1881—82 havde den Mand, der fremfor nogen anden har gjort sig fortjent af Ædruelighedsarbejdet i Danmark, nemlig Claus Johannsen, Vaarst, fremdraget ganske lignende Synspunkter i Landstinget, hvoraf han den Gang var Medlem — vil neppe nogen kunne bestride, at det er saa langt fra, at den danske Afholdsbevægelse ved at støtte det Forslag, der her foreligger, er gaaet bort fra det, der i 1892 og langt tidligere var dens Maal, at Forslaget tværtimod kun er, udtrykt i Paragraffer, hvad Bevægelsen den Gang drømte om og kæmpede for. Danmarks Afholdsforening fejrer i Aar sit 50-Aars Jubilæum, og for at blive i Billedet, som jeg før berørte, kan man med fuld Ret sige, at dette Forslag kun er Sønnernes Forsøg paa i Jubilæumsaaret at gennemføre det Maal, Fædrene satte sig ved Arbejdets Begyndelse. Da lignende Vildfarelser som de, der er kommet frem her, ikke sjælden træffes ogsaa i den Del af Offentligheden, der ikke har haft Lejlighed til at følge dette Arbejde paa nærmere Hold, vil jeg gerne benytte Lejligheden til at understrege, at de Opfattelser, der i saa Henseende gør sig gældende, beror paa en fuldkommen Vildfarelse.

Men heller ikke de Angreb, der er fremsat mod selve Forslaget, vil formentlig kunne staa for en nærmere Prøvelse. Naar det ærede Medlem Hr. H. F. Ulrichsen, der udtrykkelig erklærede, at han og hans Meningsfæller vilde støtte Ædruelighedsarbejdet, saaledes bl. a. sagde, at naar Forslaget fremtraadte som en Ædruelighedsforanstaltning, førte det falsk Varebetegnelse, maa jeg have Lov til i al Venkabelighed at sige, at jeg tror, Forslagsstillerne roligt for Vælgernes eller en hvilken som helst anden Domstol kan lade det komme an paa en Prøvelse af Ægtheden og Værdien af dette Forslag som Ædruelighedsforanstaltning i Sammenligning med Værdien for Ædruelighedsarbejdet af Indholdet af den Tale, det ærede Medlem holdt her forleden Dag, og naar det ærede Medlem videre betegnede mit Citat af den svenske Statsminister Karl Staafs Tale om den

store Idé om et Folk, der helt afskaffer Rusdrikkenes Forbandelse, som Udtryk for en sekterisk Opfattelse og mente, at det foreliggende Forslag, der dog tør siges at bygge ogsaa paa ikke helt ringe praktisk Beskæftigelse med det Emne, der foreligger, var Udtryk for en teoretisk dogmatisk Opfattelse, har denne Kritik og adskillig lignende Kritik af Forslaget ogsaa fra anden Side ikke kunnet undgaa at minde mig om det kendte Ord fra Goethes „Faust“:

Denn eben wo Begriffe fehlen,
da stellt ein Wort zur rechten Zeit sich ein,
hvilket jeg i denne Forbindelse tillader mig frit at oversætte saaledes: hvis det kniber med Argumenter, melder et stærkt Ord sig let.

Med Hensyn til Kritikken af Forslagets Kapitler II og III om Afstemninger i Kommuner og Amter og Bestridelsen af, hvad jeg har sagt, at Bestemmelserne der er en videre Udvikling af Principper, der allerede er optaget og anerkendt i vor gældende Lovgivning, vil den bedste Belysning af Sagen formentlig opnaas ved ganske simpelt at dokumentere, hvorledes Forholdet er. Forholdet efter den gældende Lovgivning er som bekendt det, at det paa Landet er Amtsrådet, der er Bevillingsmyndighed med Hensyn til Adkomst til Udsækning af stærke Drikke, dog saaledes, at Amtsrådet ikke kan meddele Bevilling, naar denne ikke er anbefalet af Sognerådet, eller naar denne nægtes af Kommunens Vælgere ved en Kommuneafstemning, hvad der i dette Tilfælde allerede nu er Adgang til. Anbefaler Sognerådet Bevillingen, kan Amtsrådet derimod nægte den, dog saaledes, at saavel Sognerådet som den, der ansøger om Bevillingen, kan indanke Amtsrådets Nægtelse for Handelsministeriet. Sognerådet eller i Tilfælde af Kommuneafstemning Kommunens Vælgere har altsaa nu, bortset fra Overbevillingsnævnets Ret til, som jeg omtalte forleden, i visse Tilfælde at paatvinge Kommunerne Udsækningssbevillinger, allerede efter den gældende Lovgivning en Nejret overfor Bevillinger til Udsækning af stærke Drikke i Kommunen, fordi ingen begrundet Interesse fra Nabo-kommunernes Side findes at kunne tale for, at Kommunen mod dens Beboeres Ønske skal have Udsækningsssteder for stærke Drikke. Men da det derimod vil kunne være en væsentlig Svækkelse af Effektiviteten af, at en Kommune afskaffer Alkoholnæring, at denne opretholdes i Nabokommunen, har altsaa allerede den gældende Lovgivning formentlig med fuld Føje fundet, at en